

Asia C-33/24

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

18.1.2024

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Fővárosi Törvényszék (Budapestin alioikeus, Unkari)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

10.1.2024

Valittaja:

ROSAS Logisztikai Kft.

Vastapuoli:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (valtion vero- ja tullihallinnon muutoksenhakuosasto, Unkari)

[– –]

Fővárosi Törvényszék

[– –]

Valittaja: ROSAS Logisztikai Kft. ([– –] Budapest [– –])

[– –]

Vastapuoli: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága ([– –] Budapest [– –])

[– –]

Asian kohde: Tulliasiassa annetun yksittäispäätöksen [– –] lainmukaisuuden riitauttaminen

VÄLIPÄÄTÖS

Fővárosi Törvényszék on päättänyt lykätä asian ratkaisua ja pyytää unionin tuomioistuimelta SEUT 267 artiklan nojalla ennakkoratkaisua saadakseen vastauksen seuraavaan kysymykseen:

1. Onko unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 173 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että se antaa mahdollisuuden siihen, että kirjoitusvirheen vuoksi välilliseksi tulliedustajaksi yksilöity taho, joka on tehnyt tulli-ilmoituksen, oikaisee jo annettua ja tarkastettua tulli-ilmoitusta sen jälkeen, kun kyseessä olevat tavarat on luovutettu vapaaseen liikkeeseen, siten, että siitä tulee edustuksen tunnistetta vaihtamalla tämän jälkeen suora edustaja?

[– –][kansalliseen prosessioikeuteen liittyviä seikkoja]

Perustelut

Asiassa kyseessä olevat tosiseikat

- 1 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin ilmoittaa aluksi unionin tuomioistuimelle, että valittaja on todennut siltä tätä kysyttäessä, ettei se edellytä ennakkoratkaisumenettelyn toimittamista nimettömänä.
- 2 Valittaja pyysi lentorahtikirjalla nro 235-47241261 30.5.2022 saapuneiden muiden kuin unionitavaroiden (jäljempänä tavarat) luovuttamista vapaaseen liikkeeseen. Se ilmoitti elektronisella tulli-ilmoituksella (jäljempänä tulli-ilmoitus) tunnisteella HU12100024022ED6RT2 osallistuvansa PBT Hungary Kft:n (jäljempänä PBT Hungary) välillisenä edustajana tullimenettelyyn. Nemzeti Adó-és Vámhivatal Repülőtéri Igazgatóság (lentokentällä valtion vero- ja tullihallintoa edustava viranomaisena, jäljempänä ensimmäisen asteen veroviranomaisena) hyväksyi tulli-ilmoituksen ja luovutti sen mukaisesti tavarat vapaaseen liikkeeseen 30.5.2020 tekemällään päätöksellä nro 6651931509/2022/NAV välillisenä edustajana toimineen valittajan vaatimuksen mukaisesti. Tämän jälkeen valittaja pyysi ensimmäisen asteen veroviranomaiselle toimittamallaan 1.6.2022 päivätyllä asiakirjalla (jäljempänä oikaisupyyntö) tulli-ilmoituksen oikaisemista edustusta koskevassa tunnisteessa olevan kirjoitusvirheen osalta niin, että se katsottaisiin mainitussa tulli-ilmoituksessa [PBT Hungaryn] suoraksi edustajaksi. Valittaja liitti hakemukseensa PBT Hungaryn sille 23.5.2022 antaman valtakirjan, joka koski suoran tulliedustuksen osoittamista valittajalle kyseessä olevien tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovuttamista varten.
- 3 Ensimmäisen asteen veroviranomaisena [– –] hylkäsi hakemuksen päätöksellään. Vastapuoli [– –] pysytti tämän ensimmäisen asteen päätöksen. Se totesi päätöksensä perusteluissa, että ensimmäisen asteen veroviranomaisena oli tullut asianmukaisesti siihen tulokseen, ettei se voinut hyväksyä ilmoituksen antajan henkilöllisyyttä koskevaa oikaisupyyntöä. Se viittasi siihen, että unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (jäljempänä tullikoodeksi) 173 artiklan 3 momentin mukaan ilmoittaja

voi pääsäännön mukaan oikaista tulli-ilmoituksessa olevia tietoja, mutta se ei voi osoittaa toista ilmoittajaa sijaansa, koska tällä tavoin se ”poistuisi” menettelystä ja siitä riippumaton henkilö tulisi menettelyyn tullivelasta vastaavaksi velalliseksi. Tullimenettelyä koskevien säännösten noudattaminen on perusteena tietoja koskevalle oikaisumahdollisuudelle. Tulli-ilmoituksen sisältöä voidaan oikaista, mikä ei kuitenkaan koske ilmoittajan eli tässä tapauksessa valittajan yksilöintiä. Vastapuoli on tässä yhteydessä viitannut unionin tuomioistuimen tuomioon asiassa C-97/19, Pfeifer & Langen GmbH & Co. KG ja todennut, ettei unionin tuomioistuin lausunut siinä, että ilmoittajan henkilöllisyys voidaan tulli-ilmoituksessa muuttaa. Se totesi tuomiossaan vain, että tulli-ilmoituksesta on käytävä selvästi ilmi olemassa oleva välillinen edustus, sillä muussa tapauksessa valtuutuksen saaneen katsotaan toimineen yksinomaan omissa nimissään ja omaan lukuunsa.

Valitus ja vastapuolen vastine

- 4 Valittaja on hakenut muutosta vastapuolen päätökseen ja vaatinut valituksessaan ensisijaisesti päätöksen muuttamista oikaisupyynnön mukaisesti, toisin sanoen tulli-ilmoituksen mukaisen edustuksen muodon muuttamista suoraksi edustukseksi. Toissijaisesti se on vaatinut, että vastapuolen päätös todetaan pätemättömäksi. [Valittaja] katsoo lisäksi, että vastapuolen päätös on muistakin syistä – ja mainitsee tullikoodeksin 15 artiklan 2 kohdan, 77 artiklan 3 kohdan ja 173 artiklan 3 kohdan – lainvastainen.
- 5 [Valittaja] on viitannut siihen, että se oli saanut PBT Hungaryltä valtuutuksen toimia suorana tulliedustajana ja että se oli tehnyt tulli-ilmoituksessa kirjoitusvirheen edustusta koskevan tunnisteiden osalta. Tullikoodeksin 15 artiklan 2 kohdan mukaan tulli-ilmoitus olisi pitänyt voida korjata [oikaisupyynnöllä] ilmoitettujen tietojen täsmällisyyttä ja paikkansapitävyyttä silmällä pitäen. Valittajan mukaan tätä on pidettävä syynä siihen, miksi vastapuolen on katsottava päätöksessään omaksumallaan kannalla rikkoneen tullikoodeksin 173 artiklan säännöksiä. Vastapuoli on tullut perusteettomasti siihen tulokseen, ettei tulli-ilmoitusta sellaisenaan voida muuttaa ilmoittajana ollutta valittajaa koskevan edustusmuodon osalta, kun otetaan huomioon, ettei tätä muutosta voida pitää tulli-ilmoituksessa annettujen tietojen sisältöön kohdistuvana muutoksena. Asiassa Pfeifer & Langen annetun tuomion 33 ja 37 kohdassa omaksuttu kanta on täysin tämän näkemyksen vastainen. Unionin tuomioistuin totesi näet näissä tuomion kohdissa, että [ilmoittajan] henkilöllisyyttä koskevat tiedot ovat muutettavissa. Tässä yhteydessä valittaja on viitannut tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohdan perustelujen osalta maahantuonnin ja maastaviennin muodollisuuksia koskevaan komissiossa laadittuun ohjeelliseen asiakirjaan (Commisson Staff Working Document Customs Expert Group Section ”Import and Export Formalities” Guidance Document on Customs Formalities on Entry and Import into the European Union).

- 6 [Valittaja] on vedonnut myös siihen, että veroviranomaisen päivittäinen käytäntö tukee valittajan tulkintaa mahdollisuudesta oikaista tulli-ilmoitusta tulli-edustusta koskevan oikeuden osalta. Se on liittänyt useita tämän suuntaisia päätöksiä tässä yhteydessä esittämiinsä lausumiin.
- 7 Vastapuoli on vastineessaan vaatinut valittajan vaatimusten hylkäämistä. Se on korostanut, että tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohdan mukaan tulli-ilmoituksen oikaiseminen voidaan hyväksyä vain, jotta ilmoittaja voisi noudattaa tavaroiden asettamisesta kyseiseen tullimenettelyyn johtuvia velvoitteitaan. Ilmoituksen sisältämien tietojen oikaisu voidaan hyväksyä, ilmoittajan henkilöllisyyttä koskevien tietojen oikaisemista ei. Tämän johdosta ilmoittaja ei voi tämän jälkeen osoittaa jotakuta toista ilmoittajaa itsensä sijaan, koska tällöin se käytännössä ”poistuisi” menettelystä ja siitä riippumaton henkilö tulisi velalliseksi sen sijaan, mikä myös oikeuttaa oikaisumahdollisuuden poissulkemisen. Asiassa Pfeifer & Langen annetulla tuomiolla ei vastapuolen mukaan ole merkitystä käsiteltävässä asiassa.

Asiaa koskevat unionin oikeussäännöt

Tullikoodeksin 173 artiklan 1 kohdan mukaan ilmoittajan on saatava pyynnöstään oikaista yhtä tai useampaa tulli-ilmoituksessa olevaa tietoa sen jälkeen, kun tulliviranomaiset ovat hyväksyneet kyseisen ilmoituksen. Oikaisulla ei voida muuttaa tulli-ilmoitusta koskemaan muita kuin siinä alun perin tarkoitettuja tavaroita.

Tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohdan mukaan ilmoittajan voidaan hakemuksesta sallia 3 vuoden kuluessa hyväksymispäivästä oikaista tulli-ilmoitusta tavaroiden luovutuksen jälkeen, jotta ilmoittaja voisi noudattaa tavaroiden asettamisesta kyseiseen tullimenettelyyn johtuvia velvoitteitaan.

Kysymysten perustelut

- 8 Fővárosi Törvényszék haluaa käsiteltävässä asiassa vastauksen siihen, oliko valittajalla tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohdan perusteella oikeus sen jälkeen, kun tavarat oli laskettu vapaaseen liikkeeseen, pyytää tulli-ilmoituksen oikaisemista niin, että tulliedustuksen muoto muuttuisi välillisestä suoraksi edustukseksi.
- 9 Se toteaa, että tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan sen lisäksi, mitä sen 173 artiklan 1 kohdassa säädetään pääsääntönä, ilmoittajalle kuuluvasta mahdollisuudesta oikaista aiemmin antamaansa tulli-ilmoitusta senkin jälkeen, kun tavaroiden asettaminen tullimenettelyyn ja niiden luovuttaminen vapaaseen liikkeeseen on tapahtunut. Oikaisumahdollisuudella pyritään perimmiltään siihen, että ilmoittaja voisi noudattaa tavaroiden asettamisesta kyseiseen tullimenettelyyn johtuvia velvoitteitaan (tuomio C-640/21, SC ZES Zollner, 40 kohta). Tätä poikkeusmahdollisuutta on kuitenkin tulkittava suppeasti (tuomio C-640/21, SC

ZES Zollner, 43 kohta). Tätä tulkintaa tukee myös se, että lainsäätävä päätti lopulta säätää tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohdan sisällöltään alkuperäistä ehdotusta laajemmaksi ja lisätä siihen maininnan ”noudattaa tavaroiden asettamisesta kyseiseen tullimenettelyyn johtuvia velvoitteitaan”. Tällä rajoitetaan kuitenkin mahdollisuutta oikaista tulli-ilmoitusta (tuomio C-640/21, SC ZES Zollner, 44 kohta).

- 10 Fővárosi Törvényszék ei ole varma siitä, millä tavoin unionin oikeutta, tässä tapauksessa tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohtaa on tulkittava ilmoittajan henkilöllisyyden oikaisumahdollisuuden osalta. Se pohtii, onko tilanteessa, jossa ilmoittajana on välillinen edustaja, joka toimii omissa nimissään mutta toisen lukuun, ilmoittajalla oikeus pyytää toimivaltaiselta tulliviranomaiselta, että todennäköisesti kirjoitusvirheen johdosta (eli yrittämättä estää petosten torjuntaa, kuten tämä on tullikoodeksin johdanto-osan 15 perustelukappaleessa määritelty) ilmoitettu edustusmuoto oikaistaan suoraksi edustukseksi. Fővárosi Törvényszékkin mukaan on tarpeen huomata, että Unkarin veroviranomaisten käytäntö tämän kysymyksen osalta ei myöskään ole ollut johdonmukainen, minkä osalta valittaja on toimittanut asian käsittelyyn oikaisumahdollisuuden hyväksyttävyydestä erisältöisiä ratkaisuja, joissa on ollut myös kyse valittajasta itsestään.
- 11 Unionin tuomioistuin on asiassa Pfeifer & Langen antamassaan tuomiossa jo aiemmin tarkastellut ilmoittajan henkilöllisyyden oikaisumahdollisuutta. Se totesi tuomiossaan, että kansalliset viranomaiset voivat hyväksyä sellaisen tulli-ilmoituksen oikaisemiseen ilmoittajan henkilöllisyyden osalta tähtäävän pyynnön, jos [ilmoittaja] on virheellisesti ilmoittanut toimineensa omissa nimissään välillisen edustussuhteen sijasta (tuomio C-97/19, Pfeifer & Langen, 59 kohta). Tuomiota Pfeifer & Langen ei kuitenkaan voida monista syistä katsoa annetun vastaavanlaisessa tilanteessa, minkä vuoksi sitä ei voida pitää täysin samanlaisena nyt esiin tulleen oikeuskysymyksen tulkinnan osalta. Mainittua tuomiota ei ensinnäkään annettu tullikoodeksin vaan yhteisöjen tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen N:o (ETY) 2913/92 (jäljempänä vanha tullikoodeksi) säännösten tulkinnasta, jossa säännökset olivat osin erilaisia, sillä vanhassa tullikoodeksissa ei ollut tullikoodeksin 173 artiklan 3 kohdan säännösten kaltaisia säännöksiä. Yhteyttä ei myöskään olen käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien tosiseikkojen osalta, koska asiassa Pfeifer & Langen annetussa tuomiossa ilmoittaja ei pyytänyt välillisen edustuksen [muuttamista] suoraksi edustukseksi vaan tekemänsä tulli-ilmoituksen oikaisemista siltä osin kuin se oli ilmoittanut toimivansa omissa nimissään ja omaan lukuunsa siten, että sen katsottaisiin toimineen välillisenä edustajana.
- 12 Fővárosi Törvényszékkin mukaan tullikoodeksi antaa – [edellä 9 kohdassa] yksityiskohtaisesti kuvatulla tavalla mahdollisuuden tulli-ilmoitusten oikaisemiseen vain tiukasti rajattujen edellytysten täytyessä. Unionin tuomioistuin totesi asiassa Pfeifer & Langen antamassaan tuomiossa, että ilmoittajan henkilöllisyys voidaan muuttaa tulli-ilmoitukseen, mutta korosti kuitenkin, ettei [ilmoittajan] henkilöä koskevien tietojen muuttaminen saa

vaikuttaa tullivelan maksamatta jättämistä koskevaan riskiin (50 kohta). Välittömän edustuksen muuttamiseen suoraksi edustukseksi voisi kuitenkin liittyä tällainen riski, kun otetaan huomioon tullikoodeksin 18 artikla. Epäillä voidaan myös sitä, voiko [ilmoittajan] henkilöllisyyttä koskevien tietojen muuttaminen edistää sen toteutumista, että tämä ”noudattaa tavaroiden asettamisesta kyseiseen tullimenettelyyn johtuvia velvoitteitaan”. Tällä perusteella tulkinta, jossa hyväksyttäisiin edustusta koskevan tunnisteiden oikaiseminen tulli-ilmoituksessa välillisestä suoraksi edustukseksi, voisi osoittautua ongelmalliseksi.

- 13 Edellä todetun perusteella ja erityisesti asiassa Pfeifer & Langen annettu tuomio ja kansallisten viranomaisten epäjohtonmukainen käytäntö huomioon ottaen Fővárosi Törvényszék katsoo, että käsiteltävänä olevan asian ratkaisu edellyttää ennakkoratkaisumenettelyn vireille panoa vastauksen saamiseksi edellä muotoiltuun kysymykseen. Tämän vuoksi se on päättänyt lykätä asian käsittelyä vuoden 2016 siviiliprosessilain nro CXXX (polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény) 126 §:n 1 momentin a kohdan nojalla, jota sovelletaan hallintolainkäytöstä vuonna 2017 annetun lain nro I (közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény) 32 §:n nojalla, ja esittää ennakkoratkaisupyynnön.

[– –] [kansalliseen prosessioikeuteen liittyviä seikkoja]

Budapest 10.1.2024.

[– –] [allekirjoitus]